

ΣΥΝΟΨΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης 2016,

ΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020»

ΣΥΝΟΨΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του ΕΠ «Πελοπόννησος», 2014-2020, για το έτος 2016, αναφέρεται κατά κύριο λόγο στο χρονικό διάστημα 01/01-31/12/2016, ενώ εμπεριέχει και στοιχεία εφαρμογής του Προγράμματος από την έναρξη επιλεξιμότητας της περιόδου 2014-2020, μέχρι και 31/12/2016. Τα στοιχεία εφαρμογής του Προγράμματος αναφέρονται σε προϋπολογισμό δράσεων που εξειδικεύθηκαν, σε προσκλήσεις που δημοσιεύθηκαν, σε εντάξεις πράξεων, σε συμβάσεις και σε δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν.

Παράλληλα με την ενεργοποίηση και εφαρμογή του ΕΠ, κατά το έτος 2016 εκδόθηκαν οι αναγκαίες τροποποιήσεις ή/και συμπληρώσεις του εθνικού θεσμικού πλαισίου διαχείρισης και υλοποίησης των ΕΠ της περιόδου 2014-2020, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή δημοσίων έργων, γενικότερα, έχοντας άμεση επίδραση στην υλοποίηση των ΕΠ 2014-2020.

Όσον αφορά στο επίπεδο και στη πορεία ενεργοποίησης και υλοποίησης του ΕΠ, τόσο από την έναρξη εφαρμογής του μέχρι και το τέλος του 2016, όσο και διακριτά εντός του έτους 2016, πολύ συνοπτικά έχει ως εξής:

1. Η συνολική εξειδίκευση του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της εξειδίκευσης των δράσεων Χωρικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ, ΤΑΠΤοΚ και ΟΧΕ), μέχρι το τέλος του 2016, ανέρχεται σε 177,31 εκατ.€ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, ποσό που αντιστοιχεί στο 65,56% του ΕΠ. Για δράσεις ΕΤΠΑ, η εξειδίκευση ανέρχεται σε 144,54 εκατ.€, ενώ για δράσεις ΕΚΤ η εξειδίκευση φθάνει στα 32,77 εκατ.€.

Εντός του 2016 εξειδικεύθηκαν 165,67 εκατ.€, ενώ ένα μέρος των εξειδικεύσεων αφορούσε σε τροποποιήσεις εξειδικεύσεων του 2015.

Από το σύνολο των εξειδικεύσεων κατά το 2016, τα 134,30 εκατ.€ αφορούσαν σε δράσεις ΕΤΠΑ και τα 31,38 εκατ.€ σε δράσεις ΕΚΤ.

2. Συνολικά μέχρι το τέλος του 2016, εκδόθηκαν προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους, ύψους 95,2 εκατ.€ (35,21% του προϋπολογισμού του Προγράμματος). Τα 84,25 εκατ.€ αφορούσαν σε δράσεις ΕΤΠΑ και τα 10,95 εκατ.€ αφορούσαν σε δράσεις ΕΚΤ.

Οι προσκλήσεις του 2016 είχαν προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 91,55 εκατ.€. Τα 84,25 εκατ.€ αφορούσαν σε δράσεις ΕΤΠΑ και 7,3 εκατ.€ σε δράσεις ΕΚΤ.

3. Οι συνολικές εντάξεις πράξεων μέχρι και το 2016 έφθασαν τα 59,01 εκατ.€ συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης (21,83% του προϋπολογισμού του

ΕΠ). Τα 50,33 εκατ.€ αφορούν σε πράξεις ΕΤΠΑ και 8,67 εκατ.€ σε δράσεις ΕΚΤ.

Εντός του έτους 2016 εντάχθηκαν πράξεις προϋπολογισμού συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 56,17 εκατ.€, εκ των οποίων 50,33 εκατ.€ αφορούν σε πράξεις ΕΤΠΑ και 5,84 εκατ.€ σε πράξεις ΕΚΤ.

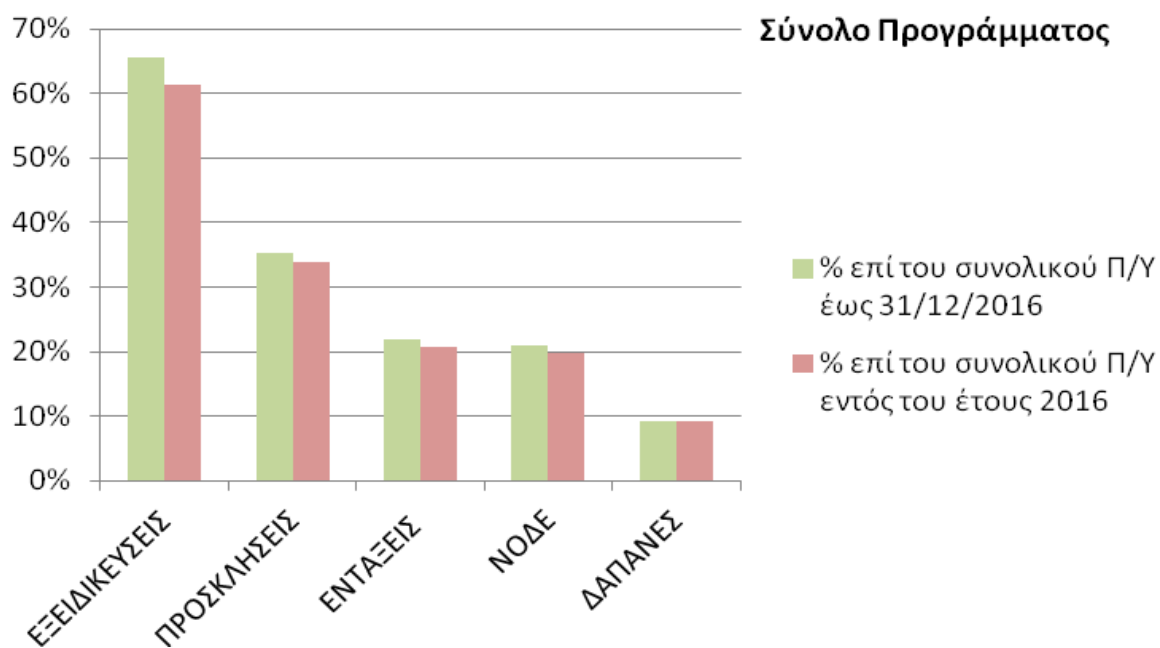
4. Από τις ενταγμένες πράξεις στο ΕΠ, είχαν συμβασιοποιηθεί 56,59 εκατ.€, μέχρι το τέλος του 2016 (το 95,90% του αντίστοιχου προϋπολογισμού ένταξης, ή το 20,93% του προϋπολογισμού του ΕΠ). Τα 48,17 εκατ.€ αφορούν σε πράξεις/έργα ΕΤΠΑ. Είναι ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό οι συμβάσεις επί του προϋπολογισμού ένταξης, με δεδομένο ότι, σχεδόν το σύνολο των ενταγμένων πράξεων ΕΤΠΑ μέχρι και το τέλος του 2016, αφορούν σε έργα τμηματοποιημένα (phased) και «μεταφερόμενα» από την περίοδο 2007-2013.

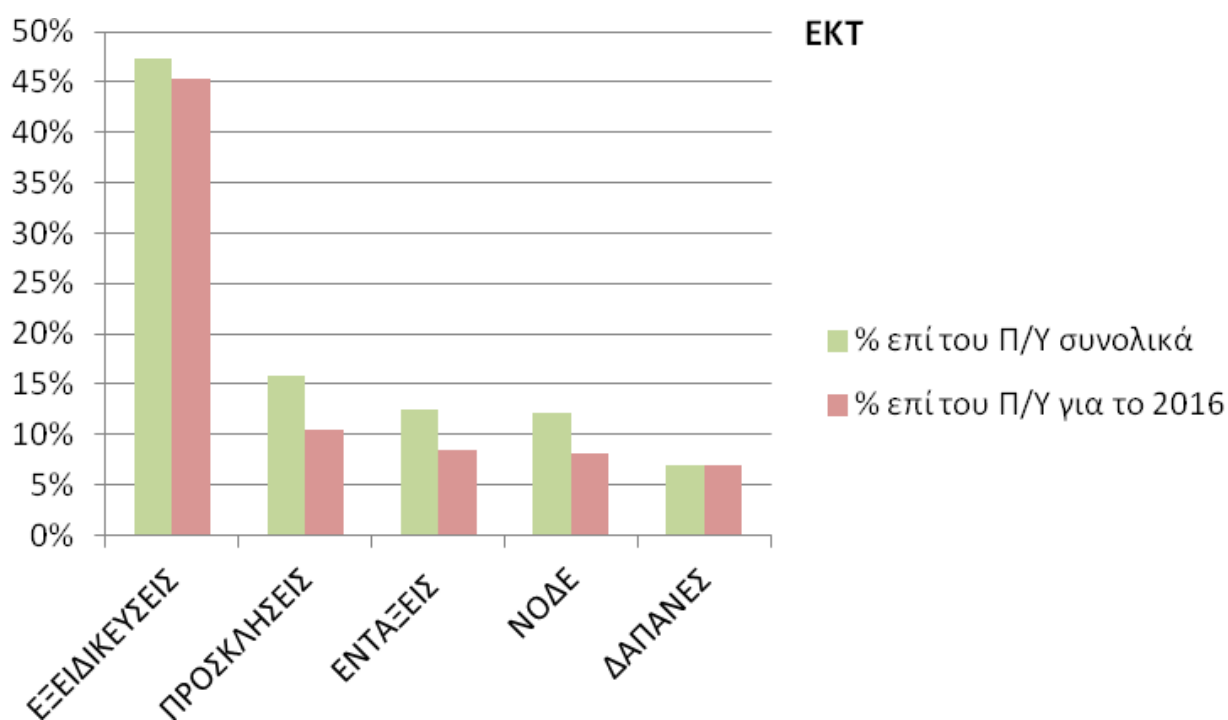
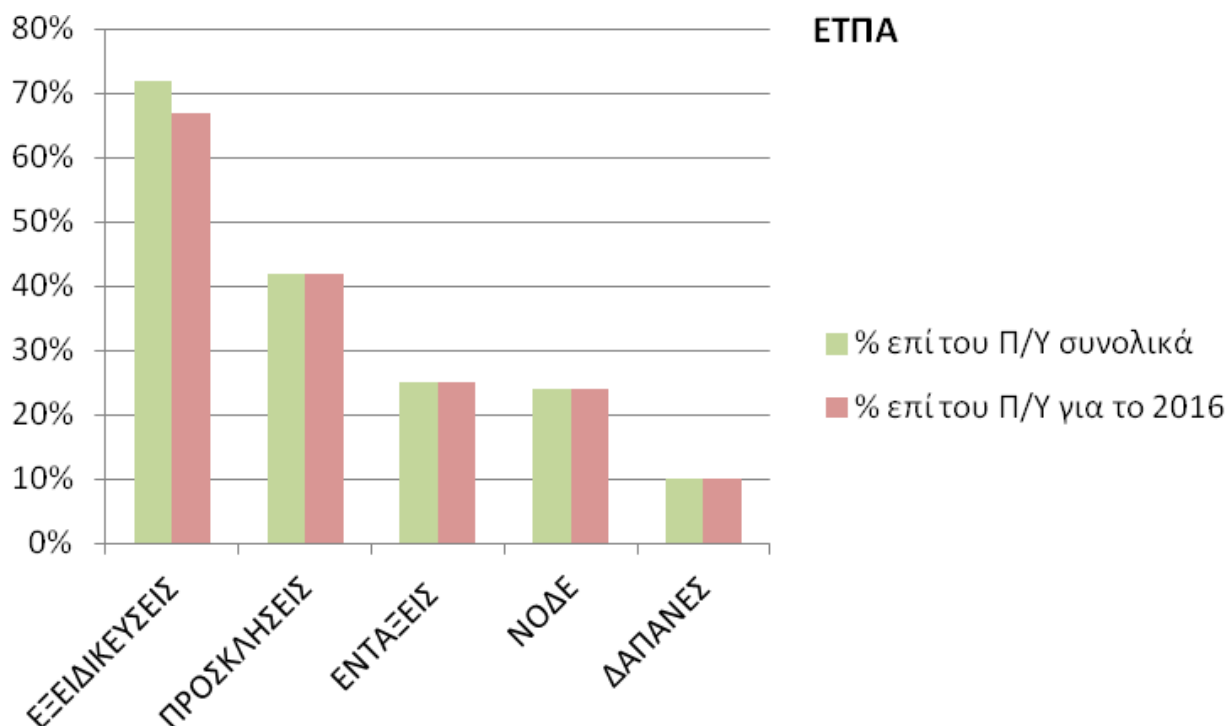
Οι συνολικές συμβάσεις πράξεων ΕΚΤ, μέχρι το τέλος του έτους 2016 ανέρχονται σε 8,42 εκατ.€.

Οι συμβάσεις του 2016 για το σύνολο του Προγράμματος φθάνουν στα 53,77 εκατ.€, εκ των οποίων 48,17 εκατ.€ για πράξεις ΕΤΠΑ και 5,60 εκατ. € για πράξεις ΕΚΤ.

5. Οι συγχρηματοδοτούμενες δαπάνες φθάνουν στα 24,90 εκατ.€, μέχρι το τέλος του 2016, (9,21% του αντίστοιχου προϋπολογισμού του ΕΠ), εκ των οποίων τα 20,14 εκατ.€ αφορούν σε δαπάνες ΕΤΠΑ και τα 4,76 εκατ.€ σε δαπάνες ΕΚΤ.

Όλες οι δαπάνες του ΕΠ εμφανίσθηκαν στο σύστημα εντός του 2016, ενώ οι περισσότερες είχαν πραγματοποιηθεί τα έτη 2014 και 2015.

Από τα παραπάνω συνολικά ποσά οικονομικής ενεργοποίησης και υλοποίησης του Προγράμματος, το 80% συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ από τις δαπάνες/πληρωμές που δηλώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν εισρεύσει κοινοτικοί πόροι (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) το 90% των δαπανών/πληρωμών.

Το φυσικό αντικείμενο που υλοποιήθηκε, των ενταγμένων πράξεων ΕΤΠΑ, παρουσιάζει σημαντική πρόοδο στις τμηματοποιημένες και στις «μεταφερόμενες» από την περίοδο 2007-2013, ενώ από τις ενταγμένες πράξεις ΕΚΤ, τόσο και οι δράσεις εναρμόνισης (παιδικοί/βρεφονηπιακοί σταθμοί), όσο οι δράσεις εξειδικευμένης υποστήριξης μαθητών ΑΜΕΑ, παρουσιάζουν ένα σημαντικό ποσοστό ολοκλήρωσης, ειδικά εκείνες του σχολικού έτους 2015-2016.

Όσον αφορά στην επιτευξιμότητα των οικονομικών στόχων του ΕΠ, ως προς την κάλυψη της πρόσθετης προκαταβολής (7%) που εξασφαλίστηκε για τη Χώρα από την ΕΕ και για τα δυο Ταμεία επετεύχθει ο στόχος, με σημαντική υπερκάλυψη του στόχου για το ΕΤΠΑ. Επίσης έχουν δημιουργηθεί οι συνθήκες για υπερκάλυψη της ανάγκης δαπανών για τον κανόνα $n+3$ του έτους 2017. Όμως αναδεικνύεται κίνδυνος για την επίτευξη των στόχων (ορόσημων 2018) του πλαισίου επίδοσης, για ορισμένους Άξονες Προτεραιότητας, ιδιαίτερα των ΑΠ 1 και 2Α.

Η πρόδος ενεργοποίησης και εφαρμογής του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας, μέχρι 31/12/2016, πολύ συνοπτικά, έχει ως εξής:

ΑΠ1: «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας»

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ δημόσια δαπάνη του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται σε 41,00 εκατ.€.

Η ενεργοποίηση και υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας μέχρι και το 2016 παρουσίασε καθυστερήσεις, τόσο λόγω αναγκαίων διοικητικών και διαχειριστικών διαδικασιών ενεργοποίησης των Θεματικών Στόχων 1 και 2 (RIS3 και Ψηφιακή Πολιτική), όσο και λόγω εμφάνισης δυσκολιών προσδιορισμού του κατάλληλου Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) για τη διαχείριση κρατικών ενισχύσεων του Θεματικού Στόχου 3.

Συγκεκριμένα, έχουν εξειδικευθεί δράσεις προϋπολογισμού 2,15 εκατ.€ στους Θεματικούς Στόχους 1 και 2, ενώ δεν έχουν εκδοθεί αντίστοιχες προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους και ως εκ τούτου δεν παρουσιάζει πρόοδο υλοποίησης ο Άξονας Προτεραιότητας μέχρι το τέλος του έτους 2016.

ΑΠ2Α: «Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση»

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη, από το ΕΚΤ, δημόσια δαπάνη του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται σε 68,10 εκατ.€.

Μέχρι και το 2016 είχαν εξειδικευθεί εννέα (9) δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού 17,90 εκατ.€, οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο σε ενέργειες εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, δημιουργία και λειτουργία Κέντρων Κοινότητας και Κέντρων Κακοποιημένων Γυναικών, εξειδικευμένη στήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μαθητών ΑΜΕΑ, καθώς και για δράσεις κατάρτισης μακροχρόνια ανέργων και εργαζομένων σε επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας εκδόθηκαν /δημοσιεύθηκαν δέκα (10) προσκλήσεις, ύψους 9,70 εκατ.€, για τις παραπάνω δράσεις, εκτός εκείνων της κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων και εντάχθηκαν έντεκα (11) πράξεις συνολικής δημόσιας δαπάνης 8,50 εκατ.€.

Οι συμβάσεις των ενταγμένων πράξεων ανέρχονται σε 8,25 εκατ.€, και οι δαπάνες μέχρι το τέλος του 2016 έφθασαν στα 4,76 εκατ.€.

Από τις ενταχθείσες πράξεις ολοκληρώθηκαν και δημιούργησαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα εκείνες που αναφέρονται στην εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί) και στην εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη μαθητών ΑΜΕΑ.

ΑΠ2Β: «Υποδομές Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού»

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη, από το ΕΤΠΑ, δημόσια δαπάνη του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται σε 25,00 εκατ.€.

Μέχρι το τέλος του έτους 2016 εξειδικεύθηκαν έξι (6) δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού 15,63 εκατ.€, χωρίς τις δράσεις Χωρικής Ανάπτυξης, ενώ μαζί με αυτές, οι εξειδικευμένες δράσεις έχουν προϋπολογισμό 21,50 εκατ.€.

Το σύνολο των εξειδικεύσεων αναφέρεται σε δράσεις επέκτασης και αναβάθμισης κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού Α' και Β' βάρθμιας Υγείας και πρόνοιας, καθώς και κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού προσχολικής, Α' και Β' βάρθμιας εκπαίδευσης.

Μέχρι το τέλος του 2016 δημοσιεύτηκαν έξι (6) προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους προϋπολογισμού 7,52 εκατ.€, για κτιριακές υποδομές και εξοπλισμό στους Τομείς Υγείας, Πρόνοιας και Εκπαίδευσης και εντάχθηκαν πέντε (5) πράξεις προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 6,46 εκατ.€. Όλες οι πράξεις εντάχθηκαν εντός του 2016 και έχει ήδη ολοκληρωθεί μία πράξη στον Τομέα της Υγείας.

Η πρόοδος υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας είναι ικανοποιητική, μέχρι το τέλος 2016, παρουσιάζοντας συμβάσεις 6,32 εκατ. € και δαπάνες 4,06 εκατ.€.

ΑΠ3: «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον»

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ,από το ΕΤΠΑ, δημόσια δαπάνη του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται σε 58,125 εκατ.€.

Έχουν εξειδικευθεί οκτώ (8) δράσεις, συνολικού προϋπολογισμού 32,12 εκατ.€, οι οποίες αφορούν σε διαχείριση πόσιμου νερού, επεξεργασία λυμάτων, προστασία ακτών και εδαφών, πολιτιστική κληρονομιά και τουριστική προβολή.

Οι πρώτες προσκλήσεις δημοσιεύθηκαν το 2016, με προϋπολογισμό 15,62 εκατ.€ και οι εντάξεις πράξεων στον Άξονα Προτεραιότητας έφθασαν στο τέλος του 2016, στα 7,75 εκατ.€. Οι εντάξεις αυτές δημιούργησαν συμβάσεις 6,43 εκατ.€, με δαπάνες 4,2 εκατ.€.

Ο σχετικά χαμηλός βαθμός υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας οφείλεται κατά κύριο λόγο στη δέσμευση σημαντικών πόρων του (19,18 εκατ.€) για παρεμβάσεις Χωρικής Ανάπτυξης, οι οποίες λόγω αναγκαίων τυπικών διαχειριστικών διαδικασιών καθυστερούν να ενεργοποιηθούν και να υλοποιηθούν.

ΑΠ4: «Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη»

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη, από το ΕΤΠΑ, δημόσια δαπάνη του Άξονα Προτεραιότητας ανέρχεται σε 73,26 εκατ.€.

Μέχρι το τέλος του 2016 εξειδικεύθηκαν δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 57,5 εκατ.€, οι οποίες αναφέρονται σε:

- «Λειτουργική αναβάθμιση ενδοπεριφερειακών συνδέσεων της Περιφέρειας»
- «Βελτίωση /αναβάθμιση των επικίνδυνων σημείων του εθνικού και περιφερειακού οδικού δικτύου της Περιφέρειας»

Οι πρώτες προσκλήσεις δημοσιεύθηκαν το έτος 2016, προϋπολογισμού 57,50 εκατ.€ (το σύνολο της εξειδίκευσης) και εντός του έτους 2016 εντάχθηκαν τέσσερις (4) πράξεις προϋπολογισμού 34,45 εκατ.€. Οι συμβάσεις αυτών των πράξεων φθάνουν στα 34,09 εκατ.€ και έχουν δημιουργήσει δαπάνες 11,31 εκατ.€.

Η εξέλιξη της υλοποίησης του Άξονα Προτεραιότητας, όπως φαίνεται από τα παραπάνω στοιχεία, είναι ικανοποιητική και επιτυγχάνονται οι στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας για την ασφαλή σύνδεση των εσωτερικών ζωνών της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα.

ΑΠ5: «Τεχνική Συνδρομή / Βοήθεια για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 5, ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ, με προϋπολογισμό 4,62 εκατ.€ αναφέρεται στην Τεχνική Βοήθεια για την ορθολογική και αποτελεσματική εφαρμογή τόσο των Αξόνων Προτεραιότητας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, όσο και συνολικά του Προγράμματος ως επικεφαλής Ταμείο το ΕΤΠΑ.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα του Άξονα Προτεραιότητας 5 στο σύνολο του προϋπολογισμού ΕΤΠΑ, είναι μόλις 1,8% και ως εκ τούτου καλείται να καλύψει τις στενά και αυστηρά επιτακτικές ανάγκες για την αποτελεσματική εφαρμογή των Αξόνων Προτεραιότητας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Αυτή η περιορισμένη παρέμβαση του Άξονα Προτεραιότητας είναι εφικτή, λαμβανομένου υπ' όψη ότι ένα μέρος των αναγκών εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ καλύπτεται με οριζόντιες δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Τεχνική Βοήθεια, όπως πχ οι δράσεις δημοσιότητας του ΕΣΠΑ, ή και η υποστήριξη των δικαιούχων ή δυνητικών δικαιούχων πράξεων του ΕΣΠΑ.

Από την μέχρι τέλος του έτους 2016 ενεργοποίηση και υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας, οι προοπτικές επίτευξης των στόχων είναι θετικές και ευσίωνες, σύμφωνα και με τον προγραμματισμό των ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας. Η μόνη κατηγορία παρεμβάσεων στον Άξονα Προτεραιότητας που φαίνεται ότι μπορεί να αντιμετωπίσει δυσκολίες άμεσης εφαρμογής, είναι η υποστήριξη δικαιούχων, με δεδομένη και την πολυπλοκότητα ενεργοποίησης αυτής της δράσης.

ΑΠ6: «Τεχνική Συνδρομή / Βοήθεια για την αποτελεσματική εφαρμογή του Προγράμματος»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 6, ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, αναφέρεται στην Τεχνική Βοήθεια για την ορθολογική και αποτελεσματική εφαρμογή των Αξόνων Προτεραιότητας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, έχει πολύ μικρό προϋπολογισμό (1,25 εκατ.€) αντιπροσωπεύοντας το 1,8% του προϋπολογισμού ΕΚΤ του Προγράμματος.

Από την, μέχρι τέλος του έτους 2016, ενεργοποίηση και υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας δεν διαπιστώνεται πρόβλημα επίτευξης των στόχων και είναι θετικές οι προοπτικές εφαρμογής του, όπως και για τον Άξονα Προτεραιότητας 5, σύμφωνα και με τον προγραμματισμό των ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας. Η καθυστέρηση ενεργοποίησης των δράσεων υποστήριξης δικαιούχων πράξεων του

ΕΚΤ, λόγω της πολυπλοκότητας των απαιτούμενων διαδικασιών, προβληματίζει την ΕΥΔ του ΕΠ για διερεύνηση δυνατότητας απλούστερης διαδικασίας υποστήριξης των δικαιούχων πράξεων ΕΚΤ, με δεδομένη την ιδιαιτερότητα εφαρμογής/υλοποίησης δράσεων ΕΚΤ και της αδυναμίας ανταπόκρισης των δικαιούχων στις απαιτήσεις υλοποίησης αυτών των δράσεων.